

Éves díj: 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy órá . . . — „ 85 „
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT. Mária-u. 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó föl-
szólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Kiadóhivatal:
PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
I. EMELLET
hová a lap szállítási részét
illető minden közlemény
intézendő.

Kéziratot vissza nem küldik

Kiadóhivatal

kiadóhivatal vez.

Megfeneklett valutaszabályozás.

Pécs, 1896. április 16.

(* *) Kedves osztrák testvéreink, a kiket mi annyira kímélünk és a kiktől annyira félünk, megtették nem régiben velünk a hitel-leszállításnak kedélyes kis tréfáját azzal a célzattal, hadd lássa Magyarország, mily kérlelhetetlenül rá van utalva és rá van szorulva Ausztriára. És megtörtént az, hogy a németországi pénzforrások kapva-kaptak a jó alkalmon, hogy óriási tökéket helyezhessenek el magyar értékekben, a mi azt jelenti, hogy a magyar hitel nincs kötve egy percig sem az osztrák jóindulathoz.

Mivel „közös“ pénzügyünk van, közös függő adósságokkal. Ausztria hozzájárulása nélkül nem csinálhattuk meg az aranyvalutát és a készfizetések fölvetelét; és csakis az osztrák részről jövő huza-vonának tudható be, hogy a valutarendezés féluton van. Midőn aztán a jó bécsiek belátták, hogy nélkülök is tudunk boldogulni, egyszerre, mintegy jeladásra elkezdtek jajveszékelnéni, hogy ime, a magyarok Bécs elkerülésével is tudnak pénzt szerezni. Nos hát, ha Magyarország a legváltóságosabb időben meg tudta találni az utat a külföldi pénzforrásokhoz, könnyen levonható a konzekvencia, hogy máskor is, talán mindörökké mellőzhetjük Bécsét, — ha a valuta szabályozva lesz.

Mert korántsem igaz ám azokból a híresztelésekből semmi, hogy ha nálunk a valutaszabályozás bekövetkezik, hát az aranykészlet lassacskán ki fog vándorolni külföldre, következőleg az ázszi meg fog maradni; pedig hát éppen ennek az eloszlását célozza a valutaszabályozás. Nem ettől félnek a mi sógoraink, hanem attól, hogy majd külföldről hozzák be az aranyat Magyarországra és akkor mi többé egyáltalában nem szorulunk Ausztriára és Bécs elesik évenként sok millió haszontól, melyre eddig jogot formált.

Ez annak a valódi oka, hogy az osztrákok keresik a formát, mely mellett elhalasztathatják a valutaszabályozást, következőleg Magyarország gazdasági föl szabadulását. Mert ha a külföldi olesó tőke utat talál hozzánk, akkor megkezdődik a gazdasági föllendülés új korszaka, akkor a magyar pénzügy, kereskedelem és ipar teljesen függetleníti magát és megcsinálja a valutarendezést mi magunk a saját erőnkől.

Nagyon érthető ezek után, hogy az a hatalmas Ausztria a már fölmondott hitelt adná két kézzel, sőt alaposan meg van rémülve annak a tapasztalásnak láttára, hogy mily könnyedén tudja magát Magyarország emancipálni az egyedül üdvözítőnek vélt osztrák testvériség alól, melynek háttere tul a Lajthán mindörökké csak piszkos zsebérdek volt. Bizony tanulságos egy dolog ez nagyon, hogy most a bécsi uj-

ságok mily lelkesedésbe törnek ki a magyar kundschaft elvesztése fölött és hogy egyik legnagyobb hangu lap az ottani bankokat erőlyesen figyelmezteti, mennyire nincs okuk a magyar „fejős lobanet“ hitelmegszorításokkal aggasztani.

Eddigelé, ha valamit el akartunk érni Ausztriával szemben, a mesebeli kis egér meséjét kellett utána csinálnunk, a melynek a macska leharapta az ő „cin-oin kis farkincáját.“ Midőn visszakérte, azt mondta neki a macska: hozz érte tejet. Elment a gazdaasszonyhoz, kért tőle tejet, ez azt mondta: Hozz érte füvet. Elment a kaszálhoz, kért tőle füvet, ez azt mondta, hozz nekem szalonnát . . . és így tovább. Minket is Ponciustól Pilátushoz küldenek, míg végre a sok-sok próbálgatás kimeríti erőnket.

Mert különös dolog az mégis, hogy például a mi forintunk külföldön nem ér egy forintot és viszont a külföldi pénzre rá kell fizetnünk, ha meg akarjuk szerezni. Hisz a hivatalos árfolyam-jegyzék, a mit naponta megsürgönyöznek, mutatja, hogy egy frank 46 krajcár, egy márka 62 krajcár, holott ezek értéke a tulajdonképeni pénzünk szerint 40, illetve 50 krajcárt tenne ki, persze, ha rendezett valutánk volna.

Persze, ha nem volna Bécsről függő kormányunk, úgy gondolhatnánk rá, hogy meglesz a valutarendezés, a minek ez természetesszerű folyamánya volna. De hát ilyen

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Katica.

A kávéházban hallottam ezt a történetet Katicáról. Aki elbeszélte, már kopaszodó fiatalember, halovány arcú, élénk szemű, könnyed mozdulatokkal, mintha sötét csokoládé színű kabátjában, valami etheri magasság felé törne. Futva-fut az emberektől, ha mégis összeakad valakivel, viselkedése felette szerény. Hozzám bizalmas, beszélgetés közben élénk fény ömlik el arcán. Mit mondjak még egyebet róla? Gomblukában mindig friss virág illatozik, ibolya, szegfű vagy egyéb kerti rózsza bimbója. Gondolom fogalmazó valamelyik állami hivatalban. De most hadd beszéljen ő. Önmagáról és Katicáról.

I.

— Van ember, — beszéli a kávéházi ismerős — akinek a sors, vagy saját szégye összehányja az élete viszonyait, mint a hogy a játékos összekeveri a kártyákat. Véletlenségtől függ, hogy végződik ez a játék. Huszonegygyel-e, vagy fuccsal? Csak erős lélek kell hozzá, hogy a fuccsal után újra kezdjük a játékot az elejétől. Én minden fuccsal után újra kezdtem a játékot. Ha néha elkeseredtem is, nem ölhettem meg ma-

gamat, mert már korábban sárgba csaptam a halált, a pisztolyt. A mi városunkban nem volt sem folyó, sem valami nagyobb víz, a kutak pedig mind szivattyusak, és így kénytelen voltam minden rázkódás után, életben maradni. Tehát ha már folytatnom kellett az életet, ábrándokkal, hangulatokkal ékesítem föl. Epedési viszonyban voltam az ég összes csillagaival és városunk összes szépeivel. De csak epedési viszonyban.

Szép időben barangoltam az utcákon, a parkokban és a nagy erdőben. Az volt a nézetem, hogy világ kezdete óta unalmasak az emberek, de mindig szépek és illatozóak a virágok és mindig fenséges az árnyas erdő csöndje. Sok séta után betértem egyik másik templomba is. Így váltostattam a hangulataimat. Elhallgattam a harangosást, a szent énekeket és a szolosemákat. Elnéztem, hogy a hideg kövön térdeplő éhes koldus népet mint áldja meg a sok jóllakott, kövér pap, akik olyan kövérek, hogy szinte gurulnak az oltár előtt. És néztem, sokáig gyönyörködve néztem városunk imádkosó szépeit, akiknek a szemük ajtatosság közben belemélyed lelkükbe. Mélységes érzések hatása alatt, ilyenkor, térdre hulltam én is. Éretem, vannak olyan percek, amikor az ember szent, vagy örült lesz. Így éltem a világomat, szép időben. Borús időben, szélfúvásakor vagy amikor esett, elástam magamat a szobám csöndjébe. Olvasgattam össze-vissza kedvenc íróimat.

Maupassant-t, Flaubert-t, Puskin-t, Csuhovot. Télen, csikorgó hidegben pedig alacsony széken gunnyasztottam a kályha nyitott ajtajánál. Elcsúsztam a hasábok tűsét és belebámultam csöndes elmerüléssel a szögös lángokba. Tudom én azt, hogy bolondság, hiábavalóság az ilyen időöltés, de mikor ez a bolondság, ez a hiábavalóság olyan édes gyönyörűség nekem.

II.

Mégis örültem, mikor bekaptam egy családnak: házibarátnak. Mindennap tisztára kénytelen voltam a sötét csokoládés színű kabátomat és igyekeztem jól festeni, mégis némi lámpalázzal léptem át a ház küszöbét. A háziasasszony egyszerű, kedves nő és elég művelt volt, leszámítva azt, hogy a helybeli nyilvánossági joggal felruhásolt leánynevelő intézetben tanult vagy tiszteendőig. Ilyen volt ő, hanem az unokanővére, akire én nem mertem ránézni, az istennő volt. Igaz, hogy ő sem nézett reám. Hamar észrevettem, hogy részlet-fizetések ruhában járok és a részletfizetéses ruha úgy állt rajtam, hogy nem lehetett tudni, vajjon sovány vagyok-e, vagy kövér, karcsú-e, vagy dromedár.

A háziasasszony unokahuga azonban határozottan karcsú volt, egyenes növedű, liliumhoz hasonló. És olyan fehér, olyan ártatlan, mint a lilium. Szeme pedig mélységesen kék, mint Itália égivének legkékebb pontja. Közélemben úgy éreztem magamat, mintha vi-

gyámoltalan kormánytól, mint a mostani, ne várja senki, hogy bátorsága legyen kimondani az ultimatumot, melynél fogva nem tárgyalja tovább a követelésekben vakmerő osztrákokkal a vámközösséget, hanem megcsinálja maga a valutaszabályozást, az önálló vámterületet és boldoguljon a monarchia mindenik állama a maga erejével és a maga eszközeivel.

Mi boldogulnánk ugyan, de hát az osztrákok szép lassacskán visszafizetni volna kénytelenek azokat a milliókat, melyeket harminc esztendő óta kizsebeltek tőlünk egy szövetségben, a melynek folyását a tejfőlet szedték, míg mi a savóra voltunk utalva. Az fog bekövetkezni, hogy végre ők, az osztrákok jajgatnak és mi kacagunk, a mint eddig megfordítva történt kormányférfiaink rövidlátása. értelmetlensége és gyámoltalansága miatt.

Azon a meetingen, melyet f. hó 26-án tartanak a fővárosban, ki fogják mutatni adatszerűen, mennyivel rövidítettek meg bennünket osztrák sógoraink. Kezdetnek elég lesz ez a nagy népgyűlés, a melyen magát a tárgyat eléggé ki lehet meríteni; de nem lehet kimeríteni az általános tiltakozásnak azt a kötelességét, mely az ország polgárait várakozik.

Ismételve és nap nap után erősebben kell hangsúlyozni, hogy még nem késő, mozduljon meg az ellenzék mindenfelé az országban, vagy jobban mondva, mozduljon meg az egész polgárság, melynek pártkülönbség nélkül az a meggyőződése, hogy Magyarország fejlődése, boldogulása csak közgazdasági önállóság mellett lehetséges.

Erthető választ kell adni azokra a hazug és furfangos műfelháborodásokra, melyeket Ausztriában valósággal hivatalosan rendeznek azzal a célzattal, hogy a magyarokat a vámszövetség megújítására, sőt újabb és az eddigieknél nagyobb áldozatok hozására kényszerítsék. A válasz csak egy lehet, hogy örömmel és lelkesen

rágos kertben volnék és szivnám a menták illatát. És én igyekeztem minél többször a közelébe jutni. A háziasszony elég kedvesen gyakori látogatásra bátorított és mindig könyvekről és irodalomról beszélt velem.

De a kék szemű leány nem akart megszokni. Tartózkodó és hideg volt. A fülemhez jutott egy nyilatkozata is. Azt mondta az öreg nevelőnek, hogy részben nyers, részben tohonya vagyok. Megütődtem e nyilatkozaton, mert azt hittem, hogy a liliumnak nincsen tüskéje. Elhatároztam, hogy ezután úgy viselkedem a lilium mellett, mintha afféle pipacsvirág volna. Nem hozzá intézem a szavaimat, rá sem nézek, eltávozáskor pedig köszönnyel köszönök neki.

Mégis megindított, mikor az öreg nevelőtől két hét múltán azt hallottam, hogy Katica elkészül egy másik városba, egy másik nényéhez. Még jobban megindított, mikor az öreg nevelő azt beszélte, hogy az utasából semmiesem lesz, a lilium csupa merő szomorúság most, az este is sirt és így kiáltott föl: Istenem, istenem, jaj mi lesz belőlem?! Mire a háziasszony érdekes arccal fordult felém és izgatottan szólt: Legjobb volna már, ha férjhez menne.

Izgatottan távoztam. Szemrehányással illetem magam, hogy oly hidegen, mereven bántam avval a lánnyal, de hát fogalmam se volt róla, hogy szenved.

Gyakoribb vendége lettem a háznak.

déssel fogadjuk a szakítást, a melylyel az osztrákok megfenyegetnek. Ám jól van, legyünk végre egy véleményen és hadd szakadjon ránk az a kenyértörés, mely mellett nekünk lesz kétszer annyi kenyérünk.

Nagy Széchenyink megmondta, hogy nemzetünknek először gazdaggá kell lenni és csak azután lehet szabad. Ne sokat törődjünk tehát a bécsi körök akadémikusdásaival, hisz reájok nézve életkérdés, hogy továbbra is rajtunk élőködjenek. A mi kötelességünk megmondani, hogy „kaparj kurta, neked is lesz!” és éppen azért egy cseppet sem szabad engednünk, tudva tudván, hogy mi vagyunk az erősebb fél, hanem hozzá kell fogni lankadatlan erélylyel elsőbbsen is a valutarendezéshez, illetve annak tökéletes befejezéséhez, a többi menni fog magától, különösen ha az egész nemzet egy akaratot van. Kormányzóink paklizásait nem vesszük figyelembe, legfeljebb a fölzudult népharag elkergeti őket a nekik való polcra.

P e r e k .

Pécs, 1896. április hó 16.

Szevelem és órarend.

Hölgyeim és uraim!

Bécses lapunk egyik régebbi számában beszámoltam „Rend szer a szerelemben” címmel azzal a rendszerrel, melyet a szerelemben akkor igen praktikusnak találtam. (Hogy a nyájas olvasók annak találták e, az más kérdés.) Most beszámolok egy óra renddel, melyet a szerelemben tanácsos követni a házasságokért, a házi béke kedvéért. Ez az órarend a következő:

Dél előtt.

A férj teendői.

7—8 ig Felöltözik és elmegy dolga után.

8—9 ig. Ir, vagy akármiből kenyeret csinál.

9—10 ig. Váltó jótállókat keres és rendszeresen nem talál.

És egy szép napon, egy nyári záporos után, mikor a nyitott ablaknál együtt bámultuk a szivárványt, megvallottam neki, hogy szeretem és feleségül akarom venni.

A lilium összeresztent. Könyes szemekkel nézett rám. Az arca hálát fejezett ki. Mint vőlegény távoztam.

III.

Életem legboldogabb éjszakájának csillagai ragyogtak a fejem fölött. Sokáig bolyongtam az utcákon és parkokban. Ugy tetézett, hogy minden csillagban egy élő világ van, melynek lakói állelujákat zengenek a boldogságonról. Azokra pedig, akik az én bolygón élenek bár kegyesen, de némi részvétellel gondoltam. Hazamenet bekandikáltam a kávéház ablakán. Ott ültek az ismerőseim. Ki kártyázott, ki sakkozott, de valamennyi szivarozott. Szántam őket. Átszellemültebben, mint valaha és fölemelt fejvel léptem a szobába. Ugy aludtam, mint aki a boldogság párnájára hajítja le a fejét. Másnap, korán reggel futottam a menyasszonyomhoz. Friss virágokat vittem neki, csokorba kötve.

Fehér mousselin ruhában jött felém. Elfogódással közeledtem. Megjelent mögöttem a jó háziasszony is és biztatott az arca, a tekintete, hogy: Eredj csókold meg; eredj öleld meg. Ne félj tőle. Szorítsd a szivedre. Hiszen a tied! Odamentem és félénken meg-

10—11 ig. Dühösen sörözik és rontja az étvágyát.

11—12 ig. Hazamegy és kijelenti, hogy fáj a feje.

12—1 ig. Eszik, ha van étvágya.

A nő teendői.

7—8 ig. Szintén felöltözik, de nem megy a dolga után.

8—9 ig Ir a mamának, de csak a mamának.

9—10 ig. Pöröl a Juci szobaleánnyal, felmond neki, aztán 9—10 ig sir.

10—11 ig. Barátnéit fogadja és kijelenti, hogy szeretne meghalni 10—11 ig.

11—12 ig. Zongorázik, megbocsájt a Jucikának és felemeli a bérét 11—12 ig.

12—1 ig. Eszik, ha nincs is étvágya, mert a koszt drága.

Délután.

A férfi.

A nő.

1—2 Elmegy hazulról. Lefekszik.

2—3 Keresi tovább a kenyeret. Alszik.

3—4 " " " " " "

4—5 Felkölti a feleségét. Felöltözik 4—5.

5—6 Sétál. Sétál.

6—7 " " " " " "

7—8 Eszik, ha oda nem ég az étel. Egy új ruha után tesz följelentést.

8 tól Üres idő Üres idő.

Azután csend csend.

Ime hölgyeim és uraim csak a rendszert tartásuk szem előtt és a boldogság olyan közönséges lesz a földön, mint az üres zseb ember.

A jelszó legyen tehát: Szerelem és órarend.

Napirend 1896. április 17-én.

Naptár. péntek; április 17. — Róm. katb. Anicét. — Prot.: Anicét: — Görög-kelet. (április 5.) Klaudivusz. — Zsidó: Perek 2. — Nap két 5 óra 10 perckor. — nyugszik 6 óra 50 perckor. — Hold két délután 3 óra 15 perckor — nyugszik éjjel után 58 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 4 Cels. fok meleg, lényomás 739. Kikötés: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint szeles, hűvös idő, változó felhőzet, keleten csapadék várható.

Színház: Náday Ferenc vendégfelléptével a „Kókai ház”, vigjáték 3 felvonásban Gabányi Árpádtól.

csókoltam a fehér ujjait. Ezer hang ujjongta bennem: Az enyém. Az enyém. Egészen az enyém.

Ó keveset beszélt. Elfogódtnak látszott. En szomoruan távoztam. Nem tudom miért voltam szomorú.

Harmadik nap a háziasszony faggatott, hogy voltaképp mennyi jövedelmem van.

Épen sétálni akartam menni a menyasszonyommal.

— Száz forint, — mondtam.

Észrevettem, mintha menyasszonyom kalapja alatt a fátyol meglebbent volna.

Még szomorubban távoztam, mint előző nap. Otthon becsuktam az ablakot és lehúztam a függönyt. Nem akartam látni az eget. Ugy bántott a csillagok fénye. Nem tudom miért. Korán lefeküdtem.

IV.

Másnap olyan sajátságosan, olyan tétován nézett rám a nevelő. Észrevettem, hogy valamit akar mondani.

— Mit csinál Katica?

— Katica szomorú. Képzeld, tegnap a bátyjától ismét megkérték. Egy bácskai földesur. Nem fiatal már, de 1500 holdja van. A bácsi azt mondta, mért nem szólott előbb.

Csodálkoztam azon, hogy a dolog nem izgat. Egészen nyugodtan néztem a nevelő ráncos arcába. Ő folytatta.

Szép elhatározás egy leánytól, hogy

— **(Millenniumi vonatok.)** A kereskedelmi miniszter legközelebb intézkedett az iránt, hogy a sárbogárd szegzárdi vasutvonalon két tehervonat személyforgalomra is berendeztessék, sőt, ha a millennium alatt a személyforgalom tetemesen emelkednék e vonalon, ez esetben még továbbmenő intézkedéseket is fog tenni ez irányban.

— **(Vasárnapi körmenet.)** A jövő vasárnap reggel 8 órakor a székesegyházból körmenet indul a szigeti külvárosi zavéri szent Ferencről nevezett templomhoz, hol az ünnepies szentmise megtartatván, a körmenet visszatér a székesegyházba, hol aztán ünnepélyes nagymise és szentbeszéd lesz.

— **(Katonai felülvizsgálat.)** Ma délelőtt katonai felülvizsgálat volt a vármegegyházán. Összesen 17 hadköteles és 1 apa állított felülvizsgáló bizottság elé, mely véglegesen elbocsájtandónak talált 10 előállítottat, besorozandónak ötöt, két hadkötelest pedig megfigyelés végett a katonai kórházba szállítandónak mondott ki. A felülvizsgáló bizottságban a közshadsereg részéről Csikos Alajos, dandárparancsnok, a honvédség részéről Thelmann Gusztáv ezredes, polgári részről Kardos Kálmán főispán elnökölt.

— **(Esküvő.)** Fritsch Manó, osztrák honvéd (Landwehr) főhadnagy ma délután fél 4 órakor tartotta egybekelését az anyakönyvvezetői hivatalban Suha Stefániával, Suha Rezső városi erdőmester leányával. Tanukként Schmausz Endre szabakcai főispán és Gyöngyössy pénzügyőri biztos szerepeltek. A polgári egybekelést délután 4 órakor a székesegyházban az ünnepélyes egyházi esketés követte, melyet Troll Ferenc, választott püspök, káptalani helynök végzett. Az egyházi esketésen nyoszolólányok Lechner Neszsa és Sommer Irma, vőfélyek ifj. Littke József és Suha Ernő voltak.

— **(Elítélt postásikkasztó.)** Hurai Emil nagyváradai postatiszt, pár hónappal

ilyen szerencsét visszautasít. Pedig őnt voltaképp csak néhány nap óta ismeri. Nagyon jellemes leány. Pedig ő már tudja, milyen az élet. Az ő atyjának is olyan csekély jövedelme volt, mint önnek van most. És milyen boldogtalan házasság volt az. Anyja két év múlva elhagyta férjét gyermekestül, mert nem tudtak megélni. Azóta a rokonok nyakán élőködnek.

Amíg a nevelő végére ért a mondókájának, csaknem rosszul lettem. Mégis felvidultam valamennyire, mikor kijött a menyasszonyom. Lementünk a kertbe. A szerelemről beszélgettünk. Igen derültnek látszott és hévvel viszonozta csókjaim, a kívánságomra pedig, hol egyik, hol a másik fülembe sugdosta: Szeretem, szeretem. De éreztem, hogy szívében bánatot palástol, mert sóhajtozott, egy elejtett nyilatkozata pedig bántott.

— Istenem, ha minden úgy lehetne, ahogy szeretnők.

V.

Ismét elrontották a napomat. Egy hivatalnoktársam kiásmitotta papiroson, hogy lehetetlen megélnem 100 frtból családotól. Addig bizonygatta ezt a lehetetlenséget, míg magam is elhittem.

— Tehát kész veszedelembe rohansz ezzel a házassággal.

— Világos, hogy kész veszedelembe rohansz, — de est nem mondtam fenhangon. Csak a szám járt.

ezelőtt egy ezerötyszáz forintos levelet elküldött és elszökött, Nagyváradon egy krajcár nélkül hagyván beteges feleségét. A szökött postatisztet nem tudták megtalálni s talán még ma sem akadtak volna rá, ha a pécsi rendőrségnél ő maga nem jelentkezik, a hol aztán Trixler Aladár rendőrbíró letartóztatta és Nagyváradra kísérvén, átadta az ügyészségnek. A nagyváradai törvényesék tegnap mondta ki a sikkasztó felett az ítéletet, a mely másfélévi fogságról szól.

— **(Vörheny.)** Szigriszt Lajos kölcsönös segélyszöveteti pénztáros gyermekei között fellépett a vörheny s a család öt tagját kellett a ragályos betegség miatt kórházba szállítani, a hol elkülönítve ápolatnak.

— **(Himen táblája.)** A pécsvárosi anyakönyvi hivatal házasulandók kihirdetési tábláján e héten a következő új jegyespárok nevei olvashatók:

Molnár (Mühlstein) Ferenc, róm. kath., Pécs — Bokor Olga Rozália, róm. kath., Pécs; Görgits András, róm. kath., Pécs — Schmiedt Borbála, róm. kath., Pécs; Weisz Mór Lipót, izr., Pécs — Goldstein Mária Irén izr., Budapest. Barent Ferenc, róm. kath., Pécs — Leonard Mari, róm. kath., Pécs; Gocal Mihály, róm. kath., Pécs — Ribics Rozália, róm. kath., Pécs; Virágh József, róm. kath., Pécs — Eördögh Gizella, róm. kath., Eszék.

— **(Jobb ügyhöz méltó buzgósággal)** ülészik az adókövető bizottság délutánonként a városház közgyűlési nagytermében. Ma a borkereskedők, butorraktárosok, cipészek, cserepesek, cipőkereskedők, cukrászok, cukorkagyárosok, cementlapkészítők, cselédközvetítők és csizmadia adókövetését tárgyalták, holnap (pénteken) pedig a déligyümölcs-kereskedők, csemege-kereskedők, divatárusok, dohányárusok, esztergályosok, ecetgyárosok, edénykereskedők, építésszek, fényképészek, fürdők, fogorvosok, fazekasok, fuvarosok és földbérlok adója kerül tárgyalás alá. Különbben a rossz idő miatt nem igen tolonganak a bizottság előtt az adóalanyok, mert a nóta vége mégis csak egy, hogy adót fizetni — muszáj!

Mivel nyár volt, már reggel kilenc órakor szoktam fölkeresni menyasszonyomat. De másnap reggel épen nem voltam szerencsés hangulatban. Lehangelő sejtelmek szálltak meg. A hivatalban alig dolgoztam valamit és szomorúságom feltűnt. Tíz órakor az az ötletem támadt, hogy átfutok Katicáékhoz, de csak tizenegy órakor futottam át. Nem mentem be, a kapu előtt kocsit állott. Az a gondolat villant az agyamba, talán a bácskai kőr járt a házban. Majdnem sirva fakadtam. Mikor visszamentem a hivatalba, bizalmas emberemnek, aki először napon azt a kegyetlen számadást vágta a fejemhez, elmondtam, hogy milyen gyanu kinozza lelkemet.

— Örülj neki, hogy megszabadulsz az idilltől.

Előinté sértett ez a cinizmus, de délfelé, mikor megtudtam, hogy ebben a hónapban a főnök már nem ad több előleget, megnyugodtam és olyasféle gondolatok jártak a fejembe:

— Talán jobb volna, ha válnánk. De a gondolat annyira kinozott, hogy elszivtam utána egy-két szivart.

VI.

Délután kellemetlenül léptem át a ház küszöbét.

— Az öreg nevelő jött elibem.

— Istenem, milyen képet vág ön? Megijed az ember, ha ránéz.

— **(Esdő.)** Három nap előtt az ég elhatározta, hogy megnyitja csatornáit. A csatornanyitás vasárnap délután kezdődött s ma még mindig tart, jelöl annak, hogy nem egyhamar szándékosnak becsukni a szilipeket. Ma kalucsnikban, esernyőkbe s angol nevekre hallgató röplő kabátokba volt öltözve a világ, akár csak ősz idején s az aszfaltpoóták ismét irhatták verecsiket a női bakancsok sarkaihoz. A fűtés is elillett ezen a napon, fázós hangulat terjengett s az emberek fölfedesték, hogy gyalásatos időt hozott az április, akit ismert melléknevével fogva már régen hidegviszgyógyintészetbe kellett volna vinni. Mindes azonban áprilist nem alterálta, csak játszotta tovább kis játékeit, mi pedig abban a reményben adjuk tudtára a közönségnek es általa kétségen kívül nem is sejtett tényt, hogy április e kijelentés után becsuknati a csatornáit s helyet enged a tavassnak, amely mint a késő esti órákban a kalendáriumból értesülünk, épp ezen időtájban szokott belátogatni a földre.

— **(Megvan a tettes.)** Ma délelőtt pont 9 órakor egy leányszó állt meg félénken a rendőrbírói szobában. Ott előadta, hogy Stefko Katalinnak hívják a a kisboldogasszony utcában lakik. Tegnap este kár érte. A mint a színházból haza akart menni, nem találta az esernyőjét. Elvitte valaki. És elvitte az esernyőre rákötött kesskendőjét is, meg a kapukulcsát, a mi a kesskendő végére volt csomózva. Hát most kutassák ki a rendőruak a tettest, a tolvajt, mert hogy tolvaj lopta el, az bizonyos. Alighogy kimondja est, nyílik az ajtó s belép rajta egy fiatal mesterlegény. A mint meglátja a Katit, szinte megőrül. Mert hát legalább nem kell a rendőrséget terhelni assal, hogy a kezében hozott esernyőnek a gasdáját megkeresse. Ő bizeny annyira fellelkesült tegnap a „Figaro lakodalmá”-tól, hogy nem is néste meg, hogy kinek az esernyőjét viszi, csak felkapott egyet s elvitte. Már otthon vette észre, hogy nem az övé s otthon látta azt is, hogy egy kendő és kapukulcs van rákötve. De bárhogy meg is volt ijedve, mást nem tehetett, mint hogy ime behozta a más jószágát a rendőrségre. Stefko Katalin örömmel kapta a kezébe viss-

Egy pillantást vetettem a tükörbe. Csakugyan kissé dult volt az arcom és verejtékes a homlokom.

A nevelő figyelmesen nézett rám, mintha tanulmányozni akart volna.

— Tudja, most egy nagy pohár tejet ittam, mert olyat akarok magának mondani, hogy erőre volt szükségem. Üljön le.

Leültem egy székre és szobkendőmmel törölgettem homlokomról a verejtéket.

— Az öreg nevelő, kebléből szent képet vont elő és arra nézett, nem pedig én rám, amíg beszélt.

— Miért van ön leuajtva?

— Nem tudom, — feleltem gyors lélegzettel, — de nagyon . . .

Hirtelen visszassivtam az utolsó szót. Adta furfangos nevelője, hogy be akar ug-ratni, minden áron a lelkembe akar pillantani. Nem engedem. De ő kiegészítette a mondatot.

— Ast akarja mondani, hogy ön is le van sujtva.

— Én kérem, nem ast akartam mondani.

A nevelő most már sajtáságoosan forgatta a szemét, a szent képet pedig visszadugta a keblébe.

— De csak ne tagadja, látom az arcából. Épen így van szegény Katica is. Retteg a jövőtől. Nagy baj a szegénység. Mégis csak jól meg kell gondolni a házasságot.

szakértült tulajdonát és sietett volna el, örülve hogy megvan a tettes. De a rendőrbiztos ráesdült: „Hát astán ki eresztette be a kapun, lelkem?” A leány elpirult és mosolyogva szól: „Ast a tettest — már tessék megengedni — nem adom a rendőrség kezébe.”

— (Mégörült asszony.) Pék Katalin, simontornyai illetőségű munkásasszonyon már régebb idő óta mutatkoztak az elmeháborodottság első jelei. Napszámját, melyből ha nyomorogva is, de tisztességesen megélhetett, elhanyagolta és negyvenkét éves korára arról ábrándozott, hogy es, meg az a fiatal ur szerelmes belé s eljön érte négylovas hintóval s elviszi magának feleségül. Majd alább hagyott ezzel a nagyravágyással s akkor meg azon törte magát, hogy ismerős férfiakat akart elcsábítani a feleségüktől. Ilyen lelkiállapotban többször megfordult a kocsmákban és éjjeli mulatóhelyeken s nem egyszer botrányt okozott, a minek csak a rendőrség tudott véget vetni. Végre annyira elhomályosult az elméje, hogy teljesen megőrült s a napokban ilyen örült állapotban elment Tabra, onnan pedig Gyönkre s bebarangolt messze földet, míg végre a rendőrség kezébe került és elszállították haza Simon-tornyára. Azonban ismét utnak indult s tegnapelőtt már megint Gyönkőn volt. Itt ismét a községi örök kezébe került s most erős fedezet alatt akarták haza szállítani, de Tab közelében megszökött kísérei elől és még ma sem lehet tudni, merre vette az útját. A szerencsétlen örült asszonyt most keresik, hogy ha addig örületében kárt nem tesz magában, a kórházban helyezték el, ha feltalálják.

— (Tévedt nő.) Ma reggel úgy 6 óra tájban a kálvária-utcán a szakadó esőben egy összeesett, rongyokba burkolt ismeretlen asszonyt találtak egy fal tövében összeesve. A járőrök fejrzták valahogy aláltságából, de mert nem tudtak vele boldogulni, mivel se a lakását nem mondta

Lássa, pedig magát szereti a Katica, mert maga vagy húsz évvel fiatalabb, mint a bácskai kerdő. Azután csinosabb, műveltebb. Igen, de az ő apja is igen művelt ember volt.

Azzal vetettem véget a kínos jelenetnek, hogy fölkeltem és olyan hangon, amelybe szigor is vegyült, szólottam:

— Bessélni akarok Katicával.

A nevelőnő hirtelen fölállt. Arca egészen sápadt volt. Belekapaszkodott a két karomba.

— Az istenért, semmi lárma. Én rámbisták est a dolgot.

— Önre, önre bisták? — kérdeztem, olyan taglejtéssel hátrálva, mint a rogyadozó. — Hallja, ön megölt engem. Önök megölték engem.

Óh, óh, — sopánkodott a nevelőnő — tudtam, hogy ön becsületes ember, hogy ön nagyon szereti Katicát és siratni fogja őt. Ó is sir, ő is siratja önt. Már négy éjszaka és négy napja. Csak el ne pusztuljon a szegény.

Rántán nem tehettem egyebet, mint, hogy két kezemmel eltakartam az arcom és sirtam keservesen. És a sokogásom nem volt komédia. Azok a könyvek valódi könyvek voltak. Bizonny isten nem tudtam, hogy annyira szerettem a Katicát, fogalmam sem volt róla. Azóta elveszett az ábránd-világom. Elvante a bácskai ur.

Ujlaki Antal.

meg, se felkelni a sáros földről nem akart, egyikök bement a rendőrségre, honnan hordágygyal jöttek ki az ismeretlen asszonyért. Az még akkor is feküdt az utcán s verte az eső rongyokba burkolt testét. Látszott rajta, hogy lelkében meggyengülve, testében elfáradva nem képes semmiféle magyarázatára kiléte felől s ezért hordágyra tették és bevitték a kórházba. A hol ha majd magához tér, meg fogják kérdezni neve és illetőségi helye felől és haza toloncolják.

— (A sertésvész Somogyban.) Somogy vármegyében szünőben van a sertésvész, amely még a múlt év nyarán ütött ott ki és azóta roppant nagy pusztítást okozott. Minden községben több száz és néhol ezer sertés is elpusztult; egyedül a marcali járásban az elhullott sertések száma meghaladja a 30,000 darabot. Föltéve, hogy egy-egy sertés 20 frt értéket reprezentált, az összes veszteség körülbelül 600.000 frtra megy.

— (A legény miatt.) A rossz nyelvek állítása szerint, egy csinos urasági kocsis volt az oka annak, hogy Rostás Julia és Domokos Julia cselédleányok már ujév óta ellenséges lábón álltak egymással. A csinos urasági kocsis otthagya a gazdát, kinél Rostás Julia is szolgált s oda szegődött be „lovász“-nak, hol a másik Julia kereste a kenyerét. A két Julia ez idő óta folyton görbe szemmel nézett egymásra, mert véltársat sejtettek egymásban. Rostás Julia állítólag Domokos Juliára vetett, a mért a kocsis otthagya a gazdáját; Domokos Julia pedig mindig azt gondolta, hogy az új lovász azért nincs megelégedve a helyével, mert Rostás Julia csábítgatja vissza. Egymás ellen forralt bossujokat tegnap este astán kitöltötték egymáson, a Tettye-utcán alaposan megkönyökölvén egyike a másikat. Most a bíróság elé akarja a két Julia egymást citálni, de nincs tanujok senki a verekedéshez. A csinos urasági kocsis ugyan tud róla, de ő nem akarja elárulni, hogy — másodmagával nézte a verekedést egyik kis ház ablakából.

— (Kettős csapás.) Hiába, a baj nem jár egyedül. Nem elég, hogy a város házán ezen az egész héten az adókiadó bizottság itélkesik elevenek és adózók felett, Pécs város területén mátol kezdve még egy másik adókiadó bizottság is működik, még pedig a megyeházán. Ma ült ugyanis össze a pécsi adóhivatali kerületre nézve, melyhez a pécsi, pécsváradi és szentlőrinci adóhivatalokhoz tartozó községek számittatnak, az adókiadó bizottság. A bizottság elnöke Országh Lajos, tagjai pedig Szily János, Fischer Lajos és Cupy Ede. Részt vesz a bizottság tárgyalásain Bajnovich pénzügyi titkár is, a pénzügyigazgatóság képviselőjében.

— (Adj a tótnak szállást . . .) Szegény Kaszák József, ha ismerte volna ezt a közmondást, bizonyára nem fogadta volna be a házába Belanik Bálintot, aki a múlt év elején érkezett Pécsre, mint aféle vándor ablakos tót. Befogadta pedig azért, mert a legény át volt ázva, fázva s megesejt rajta Kaszák József uram szive. Rendes körülmények között talán nem lett volna ilyen könyörületes Kaszák József, de akkor

az volt, hiszen úgy tudta, hogy árva özvegy-sége napjai végüket járják, mivel a gazda-asszonya, egy csinos, takaros menyecské hajlandó volt vele az oltár előtt házasságra lépni. Így lett Belanik Bálint a Kaszák-ház vendége kerék álló hétig; astán, mikor már annyira tudott menni keresményéből, hogy jutott is, maradt is a napi ablakcsinálás után valamicskéje, külön lakást vett valahol az alsó malom-utca végén. Hanem azért sokszor látták a legényt a balokány utcában están is, hol Kaszák uram lakik; ő maga pedig azt vette észre, hogy a menyecské huzódosik tőle, de nagyon. Mikor pedig beütött a polgári házasság, az asszony határozottan kijelentette, hogy ő nem megy a pap helyett az anyakönyvvezető elé, inkább örökre megmarad Kaszák uram mellett — gazdaasszonynak. Meg is maradt egész — tegnap estig, mikor összepakkolt s eltűnt a háztól. Kaszák uram először is a tót legény lakásán kereste, de ott azt mondták neki, hogy a legény hazautazott Árvamegyébe. Most már Kaszák uram szomorúan konstatalja: Adj a tótnak szállást, elszereti tőled az — asszonyt!

— (Sok ing.) A milói Vénus szobra előtt, aki tudvalevőleg nem azért szobor, hogy szégyelje magát meztelensége miatt, a flegmatikus anglus e szóval állt meg: Schocking! Az egyszerű paraszt nagyot nézett e szóra és így dörmögött magában: „Uram bocsá' ennek az anglusnak elment az esze! Én egyet se látok ezen az asszonyi személyen, ő meg azt mondja sok ing!” Nos hát ma a rendőrséget mi sem foglalkoztatta egész nap, mint egy ing-história. A história ugyan csak egy, de ingról többről van szó benne, legalább is hat darabról, mondhatjuk tehát, hogy sok ingról. A hat darab ing pedig egy szegény cselédleány tulajdona, a ki Renz Jakabnál szolgált s aki az ingeit ma reggelre kelve sehol sem találta. Megijedt erre nagyon, mert hiszen ki sem járt a cselédszobában az éjjel, se tegnap egész napon, csak egyedül egy ismerős asszonyság, a ki a cselédleányokkal nem egyszer ott szokta hagyatni helyüket, hogy máshová szegődtesse őket, perzeze jó haszon fejében. Ezért járt tegnap este a leánynál is, aki azonban nem hajtott a szavára. És az asszonyság fogta magát, ha nem ment vele a leány, egy alkalmas percben kilopta a lábájából az ingeit s elvitte magával azokat. A rendőrség ebben az inghistóriában folytatja most a vizsgálatot.

— (Gólyajárás.) Most szabadulnak haza a messze idegenből a gólyák. Mem lehet ez mese a pécsi nénikék előtt, mert valóságnak látszik, hogy a jó gólyamadár szállitgatja a magasságból azokat az aprócaepő embereket, akik, mikor még olyan kicsinyek, hogy a gólyamadár derékon átölhelheti őket a csőrrel, angyaloknak nevezetnek. Ezek, mint ahogy az ég angyalához illik, eleinte oly nagyon szerények, hogy nem kívánnak mást az egész nagy mindenség összes kincseiből, mint naponként néhány csöpp anyatejet. De ezenkívül mégis okoznak másnak is munkát: az anyakönyvvezetőnek. Az anyakönyvvezető bácsi az, aki tintacsöppeket hullat az ujszülöttekért. Mostanában nagyon fogy a tintája, mert e héten

igen sok születést jelentettek be naponként s már alig győzi a bejegyzéseket a születésekről.

— **(Millenniumi kiállítók.)** A millenniumi első nagy lókiállítás, mely jövő hó 5 én nyílik meg, vidékünkéről a következő kiállítók vesznek részt: Dóry Jenő Dombovár-Tüskérről (Tolnamegye) egy kettősfogattal s egy hátsóval; Dóry József, Dombovárról, négyes fogattal s négy hátsóval; Festetich Tasziló gróf, Berzencéről (Somogy megye) 3 hámsóval; Jesszensky József báró, Alsó-Hidvégről (Tolnamegye) 2 hámsóval; Somsih Andor, Saádról (Somogy megye) 6 hámsóval és 2 hátsóval; Széchényi Aladár gróf Lábodról (Somogy megye) két kettősfogattal; Széchényi Ferenc gróf, Somogy Tarnócáról, 5 hátsóval és egy kettősfogattal; Széchényi Imre gróf, Somogyvárról, 2 hámsóval; Sztankovanszky János, Kajdácáról (Tolna) 2 négyesfogattal és 3 hátsóval. Továbbá a somogyvármegyei gazdasági egyesület gyűjteményes kiállításával, melyben részt vesznek Kosári Sándor és Kosári Ferenc (Magyar-Egresről), Bibók Mihály és Gyórfi Pál (Aszalórról), Visszei József és Tóth Mihály (Puláról), Vince Ferenc (Gölléről), Gyórfi Ferenc (Patalomról), Fehér János (Gyalánról), Biró Károly, Szenté József, Décsi Sámuel, Papp József, Szenté Mózes (Aszalórról), Visszei Lőrinc, Király Sándor és Kovács József (Attaláról) összesen 23 hámsóval. Ugyassintén a tolnamegyei

gazdasági egyesület, gyűjteményes kiállításával, melyben Hidegh Mihály és Kelemen István (Szakályról), Papp István (Nagyaszoklyáról) és Barát János (Osoráról) állítanak ki összesen 3 kettősfogatot. Végül részt vesz egy pécsi kiállító is, Tomcsányi József, aki két hátsóval állít ki.

— **(Szerencsétlen esés.)** Ma délután 9 óra tájban Sebelló Emmánuelné Szabó Mari, Vilmos utcai lakosné, a mint hasafelé ment volna a piacról, a Petrezselyem-utcán a szűk járdáról elkerülni akarván a vele szembejövőket, lecsuszott és oly szerencsétlenül esett el, hogy bal lábát kifecamította. A szerencsétlen asszonyt úgy vitte haza három arra járó könyörtelen szivű munkás, mert lábára nem birt állni s így is nagy kínokat szenvedett. Otthon ápolás alá vették s orvost is hívtak a szerencsétlenül járt asszonyhoz, a ki most az ágyat lesz kénytelen őrizni balesete folytán.

— **(Halálosok.)** Ösv. Kismányay Döme Vidorné szül. Sirtl Matild, tegnap este 9 órakor, életének 65-ik évében meghalt. Temetése holnap (pénteken) délután 5 órakor lesz az Árpád-utca 12. számú házból a szigeti külvárosi közsirkertben. Az engesztelő szentmise szombaton délután 10 órakor mutatják be lelkiüdvéért a Ferenc-rendiek templomában. — Spitzer Dávid, Spitzer Ádám fűszerkereskedő édesapja, tegnap meghalt. Temetése ma délután 4 órakor volt általános részvét mellett az izraelita temetőben. — Daláth Jani, a belvárosi

elemi iskolai II. osztályának növendéke ma délután 8 éves korában meghalt. A kis halott-temetése szombaton délután 5 órakor lesz a budai külvárosi temető halottas házából.

— **(A sorozás.)** A baranyavári járásban most folyik a sorozás, általában véve közepes eredménnyel. Holnapután már be is fejezik s a jövő héten, f. hó 23-án (szerdán) megkezdik a siklói járásban a hadkötelesek vizitálását. És pedig állítandó fogoly hó 22-én a siklói körjegyzésből 77, a drávassentmártoni körjegyzésből 73 és a kovácsidai körjegyzésből 60 hadköteles. F. hó 23-án állít a nagytótfalui körjegyzés 62, a kémesi 63, a vaicsói 77 hadkötelest; f. hó 24-én a nagyharányi körjegyzés 37, a beromendi 95, a gyüdi 67 hadkötelest és ezen kívül lesz 11 idegen. Az összes állítandó hadkötelesek száma 623.

— **(Az utolsó budai pasa.)** Luscin Grande szigetén, egyik vendéglő éttermeinek falán ott látható Tissa Kálmán arcképe is, reprodukciója Bencsur ismeretes festményének. A husvétünnep alatt magyarok és más nemzetbeliek sokan látogatták ezt a kies fekvésű szigetet. Egy dalmát turista társaságnak feltűnt ez az arckép. Találgatták, vajjon kit ábrázolhat s meg is kérdezték a magyar vendégek egyikétől: „Nicht wahr, der letzte Pascha von Ofen?“ A megkérdezett ráhagyta, hogy csakugyan az az utolsó budai pasa? Kár, hogy a jámbor dalmátok e feltevése nem felel meg a valóságnak.

— Köszönettel, asszonyom? Ennek igazán örülök.

— Nos, igen. Mert ha most ide nem vezetni hoztam, tudja isten, mikor beszélhetek magával négyesem közt. Pedig annyi mondani valóm van.

És nevetett hozzá a szép, a büszke asszony; szeméből pedig egész tüzes lángkéve csapódott Saul arca felé, mintha egyszerre tűzbe akarná azt borítani. Hanem bevezetni azért csak nagysokára kezdett el. Akkor, mikor a zene harsogása közt és a tánc gyors forgatagában kipirult a hideg, büszke, fehér arca, keble lázasan pihegett és egész hódító lényé szinte reszketett a mámortól Saul két erős karja között.

És odahajolva közel a férfihez, úgy, hogy szinte égette annak arcát a meleg, észbontó lehellete, megszólalt:

— Csak ilyenkor vagyok boldog, mikor táncolok! Saul csodálkozva nézett rá.

— Csak ilyenkor, nagysád? Azt kell hinnem, hogy tréfálni jött kedve és engem tréfál meg, engem választott ki céljául ennek a tréfának.

— Mondja, hogy panassomnak. Nem tudok úgy sem panaszkodni senkinek, hát önnek csak kipanaszkodhatom magamat.

Mosolygott ugyan szavai mellé, de a hangjának valami lázas, tompa rezgése sejtette, hogy ez a mosolygás tettetett és valami titok lappang melette.

— Ugy-e, arra gondol, hogy mi jogon? Hát a mult jogán, barátom. A mult jogán; mert hiszen a multban sokat, igen sokat panaszkodtam önnek, ugyebár? Vagy talán nem is emlékszik már erre, ugy-e? Elfeledtette vele az idő és a boldogság.

A mulatságon ott van Dömebázi Saul is. Karján vezeti a feleségét, a mint minden oldalról köszönti megjelenésekor nép és előkelőség, csak azt mutatja em, hogy mennyire szereti, tiszteli, becsüli mindenki.

Saul mellett ott van a nénje, Jolán, a férje, Szabó György karján. Ők is, mint annyi sokan, bejöttek a mulatságra s igen jól érzik magukat nemcsak azért, mert Saul közelében lehetnek, de mert ott van mellettük Fejes Berci is, az alkapitány ur, a ki tartja őket beszéddel, magyaráz nekik mindent, bemutat sok ismert és ismeretlen embert, s szinte csodálkozásba ejti őket azzal az általános tudással, melylyel elkezdve a népmulatság helyétől szolgáló liget bejáratánál álló két rendőrtől, fel egész a polgármesterig, mindenkit ismer, legyen az bár civil, vagy katona, úr vagy paraszt, fiatal leány vagy tiszteskoru matrona. Hja, persze, egy városi rendőrkapitánynak mindenkit kell ismernie: ezt így hossa magával a hivatala.

A mint Saulék belépnek a nagy táncteremmé varázsolt liget közepébe, a sok szép asszony közt, kik ott társalognak, csoportokba verődve, vagy egy-egy csapat aséket elfoglalva, mindjárt föltűnik nekik Kővári Gézának.

Az asszony maga a megtestesült hódító báj, mindazonáltal asszal a hideg büszkeséggel körülvéve, a mi szinte félelmetessé teszi a szépségét. Magas karcsú természetével kimagaslak a többiek közül s míg arcán márvány nyugalom honol, addig szemében néha-néha valami szenvedélyes tűz lángugára csap fel, mintegy kereve valakit, hogy összegege. De aztán lelohad ismét s a

— (Öreg legény sorsa.) Az anyakönyveszeti hivatalban a múlt hét végén egy pár cseléd jelentkezett. Nem voltak épen fiatalok, annyira nem, hogy bizvást el lehetett róluk mondani azt, minden sértés nélkül, hogy öregek. Mindazonáltal nagy határozottsággal adták elő, hogy házasságra akarnak lépni. És kívánságuk szerint kifüggesztették a nevüket a drót alá. Azonban nem sokáig volt kint ott a nevük, mert ma megjelent az anyakönyveszeti hivatalban a menyasszony és kijelentette, hogy meggondolta a dolgot, nem megy férjhez.

— Tetszik tudni, — magyarázta az anyakönyveszetőnek, — öreg már a legény, a hatvan esztendő is betöltötte. Hát csak kérem, vögyék be azt a hirdetési cédulát.

Teljesítették a kívánságát.

Művészet, irodalom.

○ Figaró lakodalma. Follinus Auról, mint Figaró; Kalmár Piroska, mint Zauszi; Mészáros Lajos, mint Almagva gróf; Dezséry Gyula, mint Antonio, a kertész: bizony soha el nem feledjük est az estét . . . a mi azonban nem a tegnapi, hanem még a szesz közepéről, a régi társulat idejéből való! Fájdalom, a tegnap esti előadást már hamarosan el lehet feledni, sőt mi tulajdonképpen ott a szülőkben elfeledtük, hogy a pécsi nemzeti színházban vagyunk s a helyett azt hittük, hogy valamelyik budapesti színészkola vizsgálati előadását hallgatjuk végig. S ebben a publikum is megerősített bennünket, mert azok a tömört széksorok,

türes páholyok és türes karzat szinte tévedésbe ejthettek, hogy a széksorokat a vizsgázó növendékszinészek rokonsága tőle telhető számmal foglalta el ugyan, de mert a rokonság se végtelen, hát már a páholyokba és emelvényre nem jutott senki. A színpadon szereplő urak és hölgyek közül pedig többen a legnagyobb igyekezettel voltak rajta, hogy ezt a hiedelmünket megerősítsék. Bihari Ákos, a ki Almagva grófot adta, Károlyi Böske, a ki Zsussit játszotta, Ráthonyi Stefánia, a kis Fanchette, mind a hárman igyekeztek, hogy minden áron vizsgázó színésznövendékeket lássunk bennük. Nos hát azt is láttunk s csak egyedül Bihariról nem tudtuk megérteni, hogy miért képezi ez az ambícióját, mikor egy kis vigyázattal, nagyobb bátorsággal és kisebb modorossággal többre is vihetné. Hanem engedtessek meg nekünk, ha megmondjuk, hogy a vendég-szereplő Fűredi Bélában is ezt láttuk. S ennek jobban a publikum, mint Fűredi volt az oka. Ez a publikum nagy jóakarattal tapsolt a pécsi születésű fiatal színésznek, a ki fiatal még különösen alapos készültségére nézve. Van valami a vérben, a mi predesztinálja a színpadra s hogy jó színész lehet még idővel belőle, azt tegnapi fellépéséből is következtethetjük. Jól tudta a szerepét: át is érezte, de tévesen fogta fel csaknem nagy részében; a szellemes, a cselszövő és mindenütt jelenlevő Figaróból csak a fürge, hogy úgy mondjuk, ugrifüles Figarót láttuk, de nem a cselszövőt s éppen

nem a szellemes Figarót. Ezért aztán inkább hatott, a hol szomorú volt, mint csalódott szerelmes; de nem ott, a hol a szellemes, a cselszövő Figarónak kellene hatni; — csaknem az egész darabon át. Jóakarói egy szép babérkoszorúval is megtisztelték különben — biztatásul a jövőre.

K. Breznay Anna, az ő kitűnő Rozalindájával, Polgár Sándor és Gyarmathi Gusztáv, meg Cherubin szerepében Polgárné a fentebb említettek mellett igazán olyan hatást tettek, mint mikor a színésznövendékek közt a bátorságot és összehangot fentartani egy-két rutinirt színész is játszik azokon a bizonyos vizsgálati előadásokon. (→)

○ Kalmár Piroska a Vigszínháznál. A május 1-én megnyitandó Vigszínházzal, illetve művészi személyzetével sokat foglalkoznak mostanában a fővárosi lapok. Egymásután mutatják be az új színház művészi erőt olvasóiknak s köztük Kalmár Piroskát is, a kit a legnaivabb naivának jellemeznek, a ki velünk — pécsi hódolói-val — a legnaivabb dolgokat is képes volt elhitetni. Legutóbb egyik fővárosi szépirodalmi lap az új színház négy elsőrangú színésznője között Kalmár Piroska arcképét is közli.

○ Peterdi Orosházán. Peterdi Sándornak, szintársulatunk volt tagjának társulata jelenleg Orosházán működik és jó napokat lát. Eddig színrekerült a „Sárga csikó“ a melyben Serfőzi Etel adta Erzsikét. Őt és

szemeire is az a hidegség száll, a mi szépségét olyan ésbontóan kívánatosá teszi.

Mellette áll Kővári Géza nagynénje, Makai Gizella. Termete még ma is vetekszik Vas Arankáéval; arca fehér s fűrtői is fehéredni kezdenek már.

— Saul! Saul! susogja egyszerre ijedten Dömeházi Jolán s kikapva karját a férjéből, mindkét kezével megragadja Saul jobbját, szemei pedig odatapadnak arra a magas, fehérarcu, fehérfürtű nőre, a ki mellett épen most tűnik fel Dömeházi Athanás szikár alakja, ki Kővári Gézával együtt visszatért már a mulató nép között tett sétájából.

Saul megszorítja a nénje kezét és csendesíteni kezdi!

— Mi az, Jolán? Légy nyugodt, hiszen végre is a múlt elmúlt!

— Hát nem csalatkoztam? Hát csakugyan ő az? Istenem, pedig milyen kislány voltam, a mikor láttam. S még ma sem változott; ma is olyan kegyetlennek látszik, mint akkor volt.

Tehát megismerte Dömeházi Jolán is abban az asszonyban az apja életének megrontóját. És szinte szeretett volna előle menekülni, nem találkozni vele, de már késő volt.

Dömeházi Athanás megpillantotta őket s hozzájuk lépett. Az ismerős rokon megszokott módján üdvözölte Sault is, Jolánt is s mert mellette voltak Kőváriék is, hát egy két szó nélkül nem válhatott meg egymástól a két kis társaság.

Bár, hogy fessélyezi valami őket, mindnyájukon látszott. S szinte jókor vonult a tánchely elé a nép s

szólt meg a jelző csengetyű, hogy kezdődik a tánc és sorban gyújtogatják fel a lampionokat, melyek tündéres fénybe vonták nemsokára az egész ligetet.

Elválhattak s Dömeházi Jolán megkönnyebbülten sóhajtott fel. Meg nem álhatta azonban, hogy oda ne vonja magához az öcscsét s a fülébe ne sugja reszkető, elnyomott hangon.

— Még ma is boldog, míg apánkat boldogtalanná tette s kora sirba nem juttatta. Hát nincs bosszuálló isten az égben?!

Aztán nem beszéltek róla többet.

Saul odavezette a feleségét egy asztalhoz s a mellett aztán letelepedtek Jolán is, Szabó Gyuri és Fejes Berci szinte. Őt magát pedig engedték, hogy elvegyüljön a társaságokba, hol itt, hol ott képezvén az érdeklődés központját.

A mulatság tetőpontján aztán, mikor közeledett már az éjféli s az előkelő publikum lassankint hazafelé készülődött, régi szokás szerint az urak is bementek a táncsterembe és ott a néppel együtt eljártak egy csárdást.

Dömeházi Sault a nyugalmazott megyei közgyám fogta karon s egyenesen odavezette Kővári Gézáé elé. Évi már táncolt Szabó Gyuri karján; Jolánnak pedig Fejes Berci ajánlotta fel aggregénységben megroppant táncolási jóakarátát. Kővári Géza ott járta a táncot a polgármesternével legelül, különösen igyekezve mindig egy-egy bokorugró szoknyás, sarkantyuscsizmás táncos-pár mellett lejteni.

— Igazán köszönettel tartozom a maga főkortesének, Dömeházi! Ezek voltak a szavak, melyekkel a táncba indult Saul karján Vas Aranka.

Kassait igen jól fogadták, valamint Csorba gasda szerepében Peterdit is. A Peleskei nótárius, Cigánybáró is tetszett, utóbbiban fölléptek Solyom, Borbély, Fodor Ilon, Vertán Anna is. Az Otthonban a Magda szerepét Daróczi Ilka adta nagyon jól, Schwartzet pedig Peterdi, Kassai és Kükemezei is kitettek magukért, különösen Sarlay Kornél Keller kormánytanácsos szerepében. A „Váljunk el“-ben mutatkozott be Miklósy Ilona. A műsoron van: Pillangó csata, Sans Géne, Fedora, Böregér, 3 Kázmér, Szultán,

Törvényszék.

§ A híres ember. Hock József, mohácsi lakos, szolga minőségben volt alkalmazva a mohácsi laktanyában. Az volt pedig a dolga, hogy az átutazó és éjjelre ott megszállt csendőrök csizmáját pucolja. E mellett a nem épen elsőrendű foglalkozás mellett feltámadhatott hát nagy tettekre hivatott egész a pucolásig a sors által lealázott lelkében az ambíció, hogy valami nevezetes dolog megcselekvése által tegye a nevét híressé. Tudta, hogy a csendőrök tolvajokat nyomoznak; olyan tolvajokat, a kik embertársaikat meglopják. Az nem nagy viac, elmékedett csizmapucolás közben Hock József, meglopni egyszerű embereket, de ki mer meglopni egy csendőrt?! Ki? Hát ő! És úgy is tett; mikor a csizmákért bement a fáradtan alvó csendőrök szobájába, szépen kikutatta a ruhájuk zsebeit s kilopott onnan egyikből is, másikkból is, egy pár hatost. S látva, hogy tettét nem fedezték fel, lenézte még a híres rablógyilkosokat is s ezután minden alkalommal megdézsmálta a megszállt csendőrök zsebeit. De hát addig jár a korszak a kutra, míg eltörik; ő is addig lopkodta a csendőröket, míg egyszer rajtakapták. Orosz Mihály csendőr, és Bozsing Pál csendőrmester tapasztalták ugyanis, hogy a mohácsi éjjeli szálláson mindig eltűnik a zsebükben egy kis pénz, úgy, hogy már az elsőnek 6 frt 40 krja, az utóbbinak pedig 2 frt 70 krját lopkodták így el. Bozsing Pál gyanakodni kezdett a szolgára s mikor egy alkalommal ismét megszálltak Mohácson, korán lefeküdt, de nem aludt el, csak tetette az alvást. És rajta is csípte Hock Józsefet, a ki bejött a szobába — mintha a csizmákért jönne — s az őrmester ruháját kezdé kutatni s annak zsebéből ki is vett 1 frtot.

Az így a lopáson tetten ért Hock József felett tegnap tartotta meg a végtárgyalást a pécsi kir. törvényszék s elítélte őt 3 havi fogházra és 1 évi hivatalvesztésre. Az ítélet ellen a kir. ügyész felebbezett súlyos bitásért, de megapellálta azt a csendőröket meglopott szolga is, egyrészt, mert sokalta a büntetést, másrészt, mert azt akarja, hogy a felsőbb bírósági fórumok is megismerjék annak az embernek a híres nevét, a ki a csendőröket lopta meg.

Szarka a présházban. Rosinger György vókányi lakos, a községében hirhedt présházfosztogató hirében állt. Azonban nemcsak a falujában, hanem Siklóson is próbát tett, azonkívül a sógorának, Néder Józsefnek is kifosztotta a présházát. Mindezeket nem vesztett rajta, hanem rajtavesztett a Stocker János présházának feltörésén, a mit a múlt év január 7-én követett el. Lopás büntetésével vádolva állott tehát a présházak szarkája tegnap a pécsi kir. törvényszék előtt, a hol panaszosként sem Stocker János, sem más meglopott egyén nem jelent meg. Rosinger György beismerte, hogy el-

követte a présház kifosztását, azonképen, hogy álkulcsal nyitotta ki ajtaját; de bizony csak egy kannára való bort talált ott, amit el is vitt. A kir. törvényszék astán — beismerése és a bizonyítékok alapján — bűnösnek mondta ki s tekintve, hogy már egy ízben 6 hónapi börtönt ült lopás miatt, egyévi börtönre s 3 évi hivatalvesztésre ítélte. A nála lefoglalt álkulcsokat elkobozta, de egy kötelet, a mit szintén úgy foglaltak le nála elfogatásakor, visszaadott neki a törvényszék. (Csak aztán fel ne kösse rá magát! Szédő.) Az elítelt és az ügyész is megfelelőbbézte az ítéletet.

§ Véres dióverés. Máhr Ignác, verendi lakos, mikor megházasodott, 1800 frt-ért megvette a szüleitől a házukat és szőlőjüket. Azért vette pedig meg, hogy maga lehessen ur az egész portán s ezért inkább 1800 frtot kiszurt a szüleinek kárpótlás fejében. De a szülők ezt keveselték s úgy mentek bele az eladásba, ha a fele szőlő a használatukban marad. Ebbe bele is egyezett Máhr Ignác, s mikor a dióverés ideje elérkezett, ő a saját szőlőrészen kezdte a diót verni. Ezt észrevevén az anyja, Máhr Ignácné, Gözl Franciska, odament a fa alá s szépen kezdte a diót felszedni s azt erősi tette, hogy neki ahhoz a dióhoz is jussa van. Ezen aztán szóról-szóra összeveszett anyja és fia, s az asszony egy dióverő ruddal rá is akart a fiára ütni. Máhr Ignácot is elfogta a düh s ő meg úgy vágott háromszor is az anyja felé a kezében levő ruddal, hogy az vérző fejjel bukott össze. Persze, hogy az volt az első dolga, mikor feltápáskodott, hogy orvosi látelétet iratott s aztán a kedves fiát feljelentette könnyű testi sértésért a bíróságnál. A pécsi kir. törvényszék ma tartotta meg a végtárgyalást ez ügyben s Máhr Ignácot — tekintetbe véve a sok enyhítő körülményt — egy havi fogház s 5 frt pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen azonban a vádlott is és a kir. ügyész is felebbezett.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése április hó 16-án. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A ház mai ülésén folytatták a pénzügyi tárcának tegnap megkezdett tárgyalását.

Kullmann János a söradó leszállítását kérte.

Kovács József a nemzeti önálló bank mellett érvelt.

Polónyi Géza javaslatot nyújtott be a hitbizományokra vonatkozólag, melyeknek élvezői többnyire külföldön élnek. Kívánja, hogy ilyenekre nézve nagyobb földadó vetessék ki.

Ezzel a vita általános része bezáratott.

Lukács László pénzügyminiszter referált az egyes szónokok fejtegetéseire. Molnár Józsefnek feleli, hogy az egyenes és fogyasztási adók reformja csak az általános adminisztráció reformjával eszközölhető; a valuta végleges rendezésére nézve időpontot nem mondhat; a kormány minden intézkedést megtett erre nézve, de hát más kö-

rülmények akadályozzák, a melyekre előre nem lehetett számítani. Az önálló jegybank fölösleget, mert az osztrák magyar bank híven teljesíti kötelességét. Nagyon sajnálja, hogy Molnár Badent és Bilinskit gyanúsította, hogy összejárásnak a magyar közgazdaság ellenségeivel. Az osztrák államférfiak eljárása e szerint teljesen korrekt. (Mozgás balfelől.) A mozgalom megindító épp úgy ellenségei nekik, mint nekünk. Ajánlja a költségvetést elfogadásra.

Ezután Polónyi visszavonta javaslatát. Molnár újabb felszólalása után a budgetet általánosságban megszavazták, és az összes javaslatokat elvetették.

A részletes tárgyalás során Ugron Gábor hatalmas beszédben kimutatta, hogy a pénzügyminiszter vagy tudatlanságból, vagy a takargatás célzatával védi az osztrákokat. Az osztrákok bennünket alattomban kissipolyoznak, aztán Luegert tolják elő vádlottnak. Az ülés két óra után végződött.

TÁVIRATOK.

— **Elhunyt főrend.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Gervay Mihály, nyugalmazott miniszeri tanácsos, főrendiházi tag, tegnap meghalt. Gervayt 1867-ben Gorove miniszter állította a postaügyek élére s ugyiszólván az ő nevéhez fűződnek azok az alkotások, hogy ez az intézmény még az ő aegisze alatt teljesen megmagyarosodott. Teljes életében konzervatív hajlamokat árult el és éppen ez okozta nyugdíjazását, mert sehogyan sem illett be a vasminiszter reformeri tevékenységébe.

— **Újabb nyugdíjazások.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Hild és Vay honvédtábornokok is beadták nyugdíjaztatás iránt való kérvényüket.

— **A fővárosi rendőrség szennyesé.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Chudy Hugó rendőrtanácsost a kir. ügyészség ma letartóztatta és bezárlította a fogházba.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések jutányos
áron vétetnek fel ki-
adóhivatalunkban.

Schönwald Imre

vizsgázott órás, ékszerész és látszerész

Pécsett,

Király (fő) utca, Hattyu épületben.

Bétszobák valódi ezüst
fogantyúval 5 frt

Ezüst birtokait valódi ezüst ékít.
arany és menogrammal 6 frt

Jegyzéke azon tárgyaknak melyek állandóan raktáromon vannak:

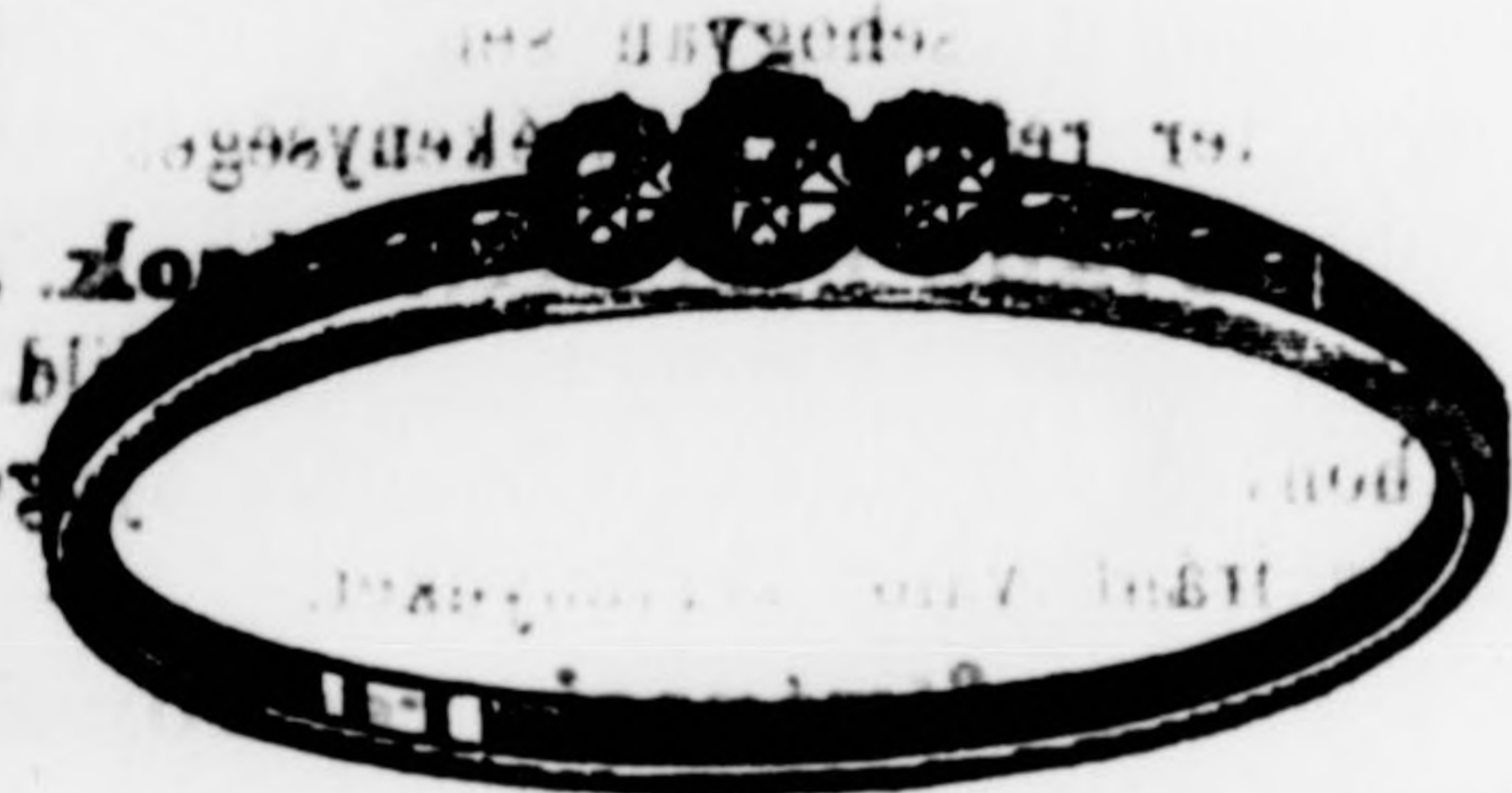
Valódi ezüst evőkészletek 6—12 és 24 személyre 50, 120, 160, 300, 400, 430, 800 frtig.

Valódi gyémánt, brillánt és más ékkövekkel dolgozott ékszerek a legújabb és legszebb kivitelben minden árakban 25 frttól 3000 frtig.

Valódi ezüst állványok, kenyérkosarak, czukortartók, gyertyatartók, tálcák, serlegek stb. 20 frttól 500 frtig.

Legnagyobb raktár a legjobb valódi ezüst és arany angol és svajczi zsebórákból eredeti gyári árak szerint.

Salon, ebédlő, iroda, konyha és ébresztő órák minden stylben gazdag választékban.

Különlegesség párisi bronz álló és utazó órákban, miniatúr női arany órák gyöngy és valódi gyémánt lánczokkal.

Párizsi iparművészeti tárgyak u. m.: virágtartók, asztali állványok, képkeretek, bor, sör és cognac készletek, girandolok, consoldiszek, író és dohánykészletek stb. pazar szép kivitel és igen mérsékelt árakkal.

Saját aranyművesi, vésnöki valamint most nagyobbított órásműhely a hol minden e szakmába vágó munkálatok és javítások a legjutányosabb árak mellet igen rövid idő alatt készítettnek.

